

Kungliga bibliotekets och Riksarkivets riktlinjer för samverkan med forskarsamhället inför Vetenskapsrådets utlysning ”Projektbidrag för digitalisering och tillgängliggörande av kulturarvssamlingar” (DIGARV) våren 2020

Syftet med Vetenskapsrådets (VR) utlysning är att främja digitalisering och tillgängliggörande av kulturarvssamlingar, främst inom humaniora och samhällsvetenskap. Särskilt välkomnar Vetenskapsrådet ansökningar om projekt där samverkan bedrivs mellan forskare och kulturarvsinstitutioner i bred bemärkelse med betoning på metodutveckling i syfte att besvara forskningsfrågan.

Samverkan mellan forskare och kulturarvsinstitutioner kan ske på flera nivåer. Offentliga myndigheter har en lagstadgad skyldighet att besvara alla förfrågningar från allmänheten enligt likabehandlingsprincipen. Inför denna utlysning betyder det att myndigheten, förutsatt att den ges tillräckligt med tid på sig innan utlysningens deadline (se nedan), är skyldig att besvara förfrågningen. Det innebär att myndigheten gör den uträkning av digitaliseringskostnaden som efterfrågas, meddelar forskaren om och när möjlighet finns att utföra den tänkta digitaliseringen och specificerar de tekniska villkor som gäller för denna. Därtill ska myndigheten informera om de eventuella kostnader för förberedande av de fysiska förlagorna som kommer att krävas (till exempel urval, kurering och preparering inför bildfångst). Denna process, tillsammans med den digitalisering som sedan ska utföras, kan i detta fall anses utgöra en basal form av samverkan.

En högre nivå av samverkan kan innebära att personal från kulturarvsinstitutionerna bidrar med sin kunskap till projektet i form av betald arbetstid, som då ingår i projektansökan. Exempel på sådan arbetsinsats kan vara datakurering eller stöd till datamodellering. Det kan också handla om särskild kompetens kring materialens innehåll.

Riksarkivet (RA) och Kungliga biblioteket (KB) ser fram emot att ta emot och diskutera planer på samverkansprojekt med forskarvärlden under vårterminen. Nedan följer information om de kriterier som ovanstående institutioner ställer upp som villkor för samverkan i projekten.

Tidsaspekter

Med erfarenhet av 2018 års utlysning räknar KB och RA med att hantera många ärenden avseende samverkan inför 2020 års utlysning. Flertalet förfrågningar kommer att kräva djupgående utredningar för att få fram vederbörliga underlag till forskarna. För att KB och RA ska ges möjlighet att stödja projektansökningar i denna utlysning har därför följande kriterium beslutats:

- Förfrågan om samverkan måste komma in till myndigheternas forskningssamordnare senast sex veckor innan utlysningen stänger.

Digital produktion

Då syftet med satsningen är att tillgängliggöra kulturarvssamlingar inför framtida forskning kommer KB och RA enbart att samverka i projekt där det digitaliserade materialet kommer att komma allmänheten till godo. I de flesta fall innebär det att det digitaliserade materialet ska kunna förvaltas av de medverkande kulturarvsinstitutionerna och, under förutsättning att rättigheterna är klarerade, även publiceras i deras digitala kanaler. För den digitala produktionen har därför följande kriterium beslutats:

- Tekniska parametrar och kvalitetsnivåer för digitalisering måste följa den producerande institutionens interna riktlinjer.

Urval

Kulturarvsinstitutionerna fokuserar på digitalisering av hela serier och hela verk för största möjliga nytta för forskarsamhället i stort. Det innebär att:

- RA och KB kan komma att insistera på att ett större material än det som forskaren först föreslår ingår i projektansökan.

Kostnader för digitalisering

Kulturarvsinstitutionerna bär kostnaden för långtidslagring av digitaliserat material. De har dock i regel inga egna medel för digitalisering. Det betyder att:

- Kostnaden för nyproduktion av digitala resurser belastar projektbudgeten. Det gäller även nödvändiga förberedande åtgärder, såsom kurering, preparering och konservering.
- I förekommande fall där utveckling av ny- eller befintlig infrastruktur krävs för att kunna besvara forskningsfrågan belastar detta projektbudgeten.
- Eventuella licenser för access till digitaliserat material belastar projektbudgeten.

Beräkningar av digitaliseringskostnaden görs av den tillfrågade institutionen för varje enskild projektansökan.